

ENE BIHOTZA LEHERTZEAN ... SINESTEN DUT Manex Erdozainzi-ren azken fede-aitormena

Apirilaren azken astea. Nor ez da luratu eta zoratu aurtengo gure udaberriaren lehertzeaz? Apirilaren azken astea izan da: Zuhaitzak, belarrak, loreak, lur osoa biziz eta kolorez bapatean lehertu dira, eguzkiaren indarrez.

Egun horietantxe, Bazkoarekin eta Euskal Herriko udaberriarekin batera lehertu da Manexen bihotz handia. Horixe zen gizona: Bihotz handi bat! Eta Bazko aste osoan Toulouse-ko klinikan lehertu beharrean egon ondoren, azkenean, apirilaren 29an ireki zen Manexen bihotza betiko udaberriarako eta piztuerarako. Euskal udaberria zabaltzean eta Bazko astea burutzean.

Bere azken fede-aitormena izan du; Sinesten dut bere poema abestuz hiz dela esan daiteke:

Loreak loretze betean
fruituak fruitutze betean
zuhaitz eta harri eta burdin
lurraren lurtatze mugimendu
daldaran
mendiak eta itsasoak
izaki eta gizaki guziak
izadiaren ekilibrio betean irau-
nen dutenean.....
sinesten dut
gizonaren zoriontze betean

Herria -2.000-Elizak lagun handi

bat galdu du. Agian irakurle gehienek ez zuten Manex ezagutzen; bertako orrialdeetan ezin izan diote ere sarritan irakurri; baina hortxe ikusi dute haren izena aldizkariaren hasieratik bertatik lagunena eta lankideen artean. Ezagutzen duenak ba daki Manex-ek ez duela bere izena eman, nabarmentzearen edo; ez zen horietakoa. Beste hainbat eginkizunek ez diote segurenik betarik utzi gure aldizkarian lan handirik emateko; baina hasieratik bertatik gogoz eskaini zizkion bere euskarria eta laguntza moralak.

Euskal Herriaren askapenean sinesten zuen. Horretarako ekinean eta borrokan ari direnek haren laguntza eta lankidetzazabalak eduki dituzte; alor

guztietan (sozialean, kulturazkoan, Elizarenen, bai eta politikoan ere) hortxe egon da Manex bere hitza eta bizitza eskainiz. Herri zapaldu eta ukatu honen sufrimendua salatu du, borroka agertu du, itxaropena kantatu du, askatasuna aldarrikatu du.

Ahantzi nahi ditut etxipen kantuak
Herri zapaldu horren intziri-nigarrak
Taigabe daramagun burruka gogorrak
Dakarzki berarekin hazi eman-korrak....

Mespretxu zapalkuntza kalapita hauzi
Herri ukatu baten morroi marka guzi
Dator Askatasuna hodeiak doatzi
Ager gaiten dantzara bihar edo etzil!

Orain dela hainbat urte, han Kontzilioaren ondoren, Iparraldeko Kristau euskaldun multzo batek oinarriko elkarre bat sortu zuen, beren haurrak euskaraz fedean hazteko eta beren fedea euskaraz adieraz ahal izateko. Fededunak zuen izena elkarreak. Euskara bazterturik zedukan Eliz hierarkiari aurrez aurre egin behar izan zion. Mugimendu zabala izan zen lehen urteetan; klase zapalduen eta herriaren borrokekiko kristauen atxekimendua eta ekintza bultzatu zuen; gerora, joera kontserbakorrak gailendu ziren. Hasiera hartan Manex izan zen elkarrearen sortzaileetako eta eragileetako, horren aldizkaria argitaratuz; Iparraldeko Herriz Herrialdezkarri ezkertiar eta abertzalearen zuzendaria izan da hil arte; Amnesty International erakundearen eskuhartu izan du; hainbat euskal aldizkarietan idatzi du, eta euskal literaturan ezaguna izan da, poeta eta nobelagile gisa; Frantziskotarren Probintziala izan kotarren elkartasuna eta elkarlana bultzatzen eta areagotzen bere bizitzako asmo eta goiburua nagusietakoa, hikuntzaren, kulturaren, politikaren eta Elizaren mailkoa.

Mundu berria bezala, Euskal Herriaren nortasuna eta askatasuna, lanaren eta borrokaren bidez lortuko zirela uste zuen, gizonaren zuzentasunare, askatasunaren eta amodioaren aitormenarekin batera:

Esperantzak
gizon guzien
izerdiaren izerdiaz
burruren burrukaz
mundu berri bat
erdiko duenean....
sinesten dut
gizonaren zuzentasun betean
gizonaren askatasun betean
gizonaren amodio betean.

.....

Lagun irekia eta adiskide zabala izan da Manex. Hainbat borrokalaria errefuxiatu ezagutu du haren konfiantza, bihotz handia eta laguntza.

Frantziskotar xaloa zen: harrera onekoa, irripar gozokoa, entzute lasaikoa; pobreen eta zapalduen aldeko aukera zintzo eta tinkoa egina.

Poeta zen, ezadiaren ederra eta herriaren espernatza kantatzen zekiena. Euskaraz kantatu dio Euskal Herriari.

Fededun sakona eta sarkorra zen, Jainkoaren kreazioan Jainkoa aurkitu zuena; lurra, izadia, gizona, herria sinestean, Jainkoaren amodioa aitortu diguna.

Horregatik Manexen hiletakoan, Behe Nafarroako Donapaleun, hainbat lagun, adiskide eta frantziskotar anaiak eman zion azken agurra; eta hantxe egon ziren bertsolariak, eta Peio eta Pantxo kantariak, urtean abestu eta zabaldu duten Manexen Sinesten dut poema berriro kantatzeko. Hantxe ginen haren fadearekin eta itxaropenarekin bat egiteko:

Loreen lorete betean
fruituen fruitutze betean
lurraren lurtatze mugimendu daldaran
izaki eta gizaki guziak
irautearen betean dantzatuko direnean...
sinesten dut
hastapeneko, gaurko eta betirako
Amodio haren Izenean
eta, berriz ere, deituko diot:
Biziaren Jaun Goikoa
hastapenetik betirakoa...

Sinesten dut.

Manexen azken fede-aitormena.
Agur!

Paulo Agirrebaltzategi

